

Jaarstukken 2025

Versie: Ter bespreking auditcommissie en
informatieve raad



Jaarprogramma duurzaamheid 2025

In het schema (zie inleiding) zijn de 5 hoofddoelen\onderdelen van de duurzaamheidsagenda weergegeven:

1. Een programmatische aanpak
2. Naar een duurzame samenleving
3. Naar een gezonde leefomgeving
4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie
5. Samenwerking aan duurzaamheid met de samenleving

In onderstaande tekst wordt per hoofddoel\onderdeel ingegaan op:

- langetermijndoelen (*wat willen we bereiken*)
- de geplande activiteiten voor 2025 (*wat wilden we ervoor doen*)
- De realisatie (*wat hebben we ervoor gedaan in 2025*)
- monitoring (*indicatoren uit de duurzaamheidsagenda voor zover al te bepalen*)

1. Een programmatische aanpak

Wat willen we bereiken?

- Via een programmatische aanpak op duurzaamheid willen we binnen Diemen de komende jaren de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 te realiseren. In het coalitie-akkoord zijn op de duurzaamheidsagenda aanvullende duurzaamheidsacties benoemd voor de periode 2022-2026.

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Evaluatie duurzaamheidsagenda 2020 - 2025 en voorbereiding opstellen vervolgprogramma 2026 - 2030
- Uitvoeren jaarprogramma duurzaamheid 2025 (de acties uit de paragraaf duurzaamheid van de begroting 2025) op basis van de Duurzaamheidsagenda en aanvullende acties uit het Coalitie-akkoord
- Voortzetten interne en externe communicatiecampagnes duurzaamheid
- Opname van duurzaamheid bij ontwikkeling van nieuw gemeentelijke beleid
- Voortzetten van het verstrekken van duurzaamheidsleningen en duurzaamheidssubsidies

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In deze paragraaf duurzaamheid van de jaarstukken 2025 wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de voorgenomen acties uit het jaarprogramma duurzaamheid (de paragraaf duurzaamheid van de begroting 2025).
- Eind 2025 is gestart met de evaluatie van de Duurzaamheidsagenda 2020 - 2025. Dit zal in 2026 worden afgerond.
- Activiteiten vanuit de duurzaamheidsagenda hebben we gecommuniceerd via de gemeentelijke social media en op Intercomm (intranet). De gemeente heeft met een lokale campagne deelgenomen aan de Nationale Klimaatweek 2025. De in 2020 gestarte energietransitie nieuwsbrief is voortgezet en vanuit duurzaamheid zijn berichten en artikelen ingebracht voor Diemer Info en de EZ nieuwsbrief.
- In 2025 zijn 7 duurzaamheidsleningen verstrekt. Gemiddeld is per aanvraag € 4520,- uitgeleend.
- In 2025 liepen er 3 gemeentelijke subsidieregelingen voor verduurzaming door inwoners ge(co)financierd vanuit een Specifieke Uitkering (SPUK) van het Rijk:

- Regeling voor energiezuinig witgoed (tot 1 juni; Zie voor meer informatie 2.A. thema Energie & Klimaat onder energiearmoede)
- Subsidieregeling voor woningeigenaren met een slecht geïsoleerde woning en een lage WOZ-waarde (Zie voor meer informatie 2.A thema Energie & Klimaat onder verduurzaming)
- Subsidieregeling voor verwijdering van rookkanalen (Zie voor meer informatie 3.B Thema Luchtkwaliteit & Geluid)
- In 2025 is een Specifieke Uitkering (SPUK) van het Rijk aangevraagd en toegekend voor een gemeentelijk inruilregeling voor vervuilende brom- en snorfietsen. In 2025 is gestart de voorbereiding van deze subsidiereregeling.

Monitoring

Wat	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Aantal verstrekte duurzaamheidsleningen	11	7	15	7 ¹

2. Naar een duurzame samenleving

Met de pijler Duurzame samenleving uit de Duurzaamheidsagenda gaan we het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegen. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: Energie & Klimaat, Afval & Circulaire Economie, Natuur & Biodiversiteit.

2.A THEMA ENERGIE & KLIMAAT

Wat willen we bereiken?

- 2040 fossiel onafhankelijke gemeente
- 90% CO₂ reductie in 2050 (Klimaatakkoord)
- Minimaliseren emissie overige broeikasgassen
- 2030 20,8 GWh opwek zonne-energie/25 hectare zonnepanelen op grote daken
- Het tijdig realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem om daarmee ruimtelijke, economische en klimaatdoelstellingen te faciliteren (Energievisie Noord-Holland Zuid)

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Aanpak (bovenregionale) energie-infrastructuur
 - Deelname aan de provinciale taskforce energie-infrastructuur
 - Deelname aan het regionaal overleg tussen Liander en gemeenten over het Energiesysteem Actieplan (ESAP) voor Amstelland
 - Inbreng bij de actualisatie van de provinciale Energievisie en het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
 - Deelname aan de verkenning voor een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens
 - Deelname aan de verkenning voor een nieuw 380 kV hoogspanningsstation van TenneT aan de oostkant van Amsterdam
 - Medewerking aan het haalbaarheidsonderzoek voor een nieuw 150 kV onderstation van Liander bij de Gooiseweg/Daalwijkdreef
- Uitvoering Regionale energie strategie (RES):
 - Voortzetting deelname stuurgroep en werkgroep RES Noord-Holland Zuid
 - Nadere uitwerking projectgebied windenergie Diemerscheg
 - Projectbesluit zon langs de snelwegen vanuit Energieroute Noord-Holland
 - Uitvoeren Actieplan zon op grote daken 2022 -2026

¹ De gemeentelijke Duurzaamheidslening werd tot 2023 vooral gebruikt voor aanschaf van zonnepanelen als enkelvoudige maatregel. Bij de landelijke energiebespaarlening moest namelijk naast zonnepanelen tenminste 1 extra maatregel worden meegefinancierd. Met de aangekondigde afschaffing van de salderingsregeling en het in rekening brengen van kosten voor teruglevering door energieleveranciers is de markt voor plaatsing van zonnepanelen ingestort. Dit is terug te zien in het aantal aangevraagde duurzaamheidsleningen

- Haalbaarheidsonderzoek zon op parkeerterreinen en gevels
- Uitvoering Transitievisie Warmte
 - Start opstellen Warmteprogramma als actualisatie van de Transitievisie Warmte
 - Werving wijkmanager(s) en ondersteuning (vanuit CDOKE budget)
 - Ontwikkelen wijkgerichte aanpakken naar een aardgasvrij Diemen
 - Faciliteren en ondersteunen van buurtinitiatieven
 - Uitvoering afspraken over energie in het kader van de meerjarenafspraken met woningcorporaties
 - Deelname regionale samenwerking warmtetransitie Noord-Holland Zuid
 - Voortzetten MRA-samenwerking voor onderzoek naar de ontwikkeling van aardwarmte
 - Soortenmanagementplan (SMP)¹ voor invulling van de onderzoeksverplichting beschermde diersoorten bij isolatie van gevels en daken:
 - opstellen Soortenmanagementplan
 - aanvragen gebiedsgerichte Omgevingsvergunning Natuur bij de provincie
 - aanleg alternatieve verblijven voor vleermuizen.
 - Beoordelen mogelijkheden en voorbereidingen treffen voor het opzetten van een klantvolgsysteem² voor de energietransitie
 - Voorzetten bedrijventerreingerichte aanpak energietransitie
- Uitvoering Actieplan isolatie en energiebesparing koopwoningen 2023 - 2026
 - Voortzetten energie-advies woningeigenaren en VvE's via regionaal energieloket
 - Voortzetten jaarlijkse collectieve inkoopactie energiemaatregelen woningeigenaren
 - Voortzetten ondersteuning VvE's energiebesparing en opwek duurzame energie
 - Voortzetting draaggolf campagne energiebesparing Diemen centrum
 - Voortzetting keukentafelgesprekken gericht op buurtgerichte verduurzaming
 - Voortzetting uitvoerig subsidieregeling woningisolatie met focus op slecht geïsoleerde woningen
 - Voortzetting advisering en procesbegeleiding VvE's met focus op slecht geïsoleerde woongebouwen
- Uitvoering Actieplan energie-armoede
 - Voortzetting energie-advies door vrijwillige energiecoaches (n.a.v. prestatie afspraken met woningcorporaties, gestart in 2021)
 - Onderzoeken aanvullende mogelijkheden aanpak energie-armoede
- Uitvoering van het door Diemen in 2022 mede ondertekende Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025:
 - Toezicht en handhaving energie- en klimaatregelgeving Europese Energie Efficiency Richtlijn, Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving
 - Voortzetten energie-advies bedrijven via regionaal energieloket

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan)?

Aanpak (bovenregionale) energieinfrastructuur:

- In 2025 was Diemen betrokken bij de volgende provinciale activiteiten betreffende de energieinfrastructuur:
 - Deelname aan de projectprocedures voor de verzwaring van bestaande hoogspanningsverbindingen Diemen-Beverwijk en Diemen-Breukelen-Krimpen aan den IJssel;
 - Deelname aan de projectprocedure voor een nieuwe hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens;
 - Deelname aan de projectprocedure voor een nieuw hoogspanningsstation Amsterdam Zuidoost aan de oostkant van Amsterdam.
- In 2025 was Diemen betrokken bij de volgende regionale overleggen, programma's en projecten betreffende de energieinfrastructuur:

- Deelname aan MRA werkgroep Versnelling aardwarmte. Aardwarmte is een belangrijk onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst verduurzaming Diemen Warmtenet die door verschillende overheden, waaronder Diemen en Vattenfall is gesloten. De in 2023 gestarte proefboring in Ouder-Amstel is succesvol verlopen. Het rijk gaat nog een proefboring doen, waarschijnlijk op IJburg of in Almere. In het najaar van 2025 is in groot gebied in en rond Diemen seismisch onderzoek gedaan. Op basis hiervan zou in 2026 een voorkeurslocatie voor een productieboring kunnen worden aangewezen.
- Deelname aan regionaal overleg met Liander over het Energiesysteem Actieplan Amstelland (ESAP);
- Deelname aan provinciale Taskforce Energie-Infrastructuur Noord-Holland;
- Deelname aan de actualisatie van de provinciale Energievisie en het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat.

Regionale energiestrategie (RES):

Wind

- De gemeenten Diemen, Gooise Meren en Amsterdam werken in het programma 'Opwek Energie op Rijksvastgoed' (OER) samen met de provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer aan een gemeentegrens overstijgende aanpak voor opwek van hernieuwbare energie.
- In 2025 is een voorverkenning met inventarisatie van alle lopende ontwikkelingen uitgevoerd vanuit een nieuw OER-project over windenergie in de Diemerscheg. Eind 2025 heeft dit geleid tot een intentieovereenkomst waarin alle partijen besloten om samen door te gaan naar de Verkenningsfase. In deze fase wordt de haalbaarheid van een gezamenlijk windpark in meer detail onderzocht.

Zon

- In 2025 heeft Diemen meegewerkt aan de Energieroute Noord-Holland om zonne-energie op te wekken langs rijkswegen van Alkmaar tot en met Diemen. De Energieroute NH (zon langs snelwegen) is het grootste zonne-project van Diemen en kan met circa 10 hectare aan zonnenvelden en 1900 strekkende meter aan zon op geluidsschermen 11 GWh per jaar leveren, 8% van het Diemense elektriciteitsgebruik. In 2025 heeft Diemen bijgedragen aan de uitwerking van het provinciale Projectbesluit Projectbeleid. Begin 2026 moet dit besluit worden vastgesteld door de provincie Noord-Holland. De aangesloten gemeenten werken ook aan gezamenlijk beleid voor lokaal eigendom. Volgens het Plan van Aanpak zou een zonnepark dan vanaf 2027 kunnen worden gerealiseerd.
- In de herziene Omgevingsvisie Diemen 2040 zijn twee projectgebieden 'Spoordriehoek' en 'Gooiseweg' voor zonne-energie aangewezen. De energiecoöperatie Diemer Wind heeft eind 2025 de intentie geuit om een zonnenveld bij de Gooiseweg te willen ontwikkelen. De gemeente onderzoekt hoe aan het verzoek tegemoet kan worden gekomen.
- De uitvoering van het Actieplan zon op grote daken (samenwerking met Diemen Ecoström) is in 2025 stopgezet. In plaats daarvan werd een bredere aanpak voor de verduurzaming van bedrijven ontwikkeld. Centraal daarin staat een ontzorgingsdienst die bedrijven adviseert over relevante maatregelen voor de energietransitie. Zonnepanelen maken daar deel van uit.
- Eind 2025 zijn mogelijkheden voor overkapping van parkeerterreinen met daarop zonnepanelen (solar carports) onderzocht. Uit de inventarisatie blijkt dat er drie parkeerterreinen zijn waar eventueel zonnepanelen-installaties geplaatst kunnen worden: bij het Diemberbos en het Sportpark Diemen en op het bedrijventerrein de Sniep (bij de Gamma).

Lokaal eigendom

- Samen met de energiecoöperatie Diemer Energie (voorheen Diemer Wind) worden de mogelijkheden voor een coöperatief zonneveld bij de Gooiseweg onderzocht
- In het OER-project Energieroute Noord-Holland onderzoeken we samen met Energie Samen Noord-Holland de mogelijkheid om een nieuwe koepelorganisatie van lokale energiecoöperaties op te richten. Deze koepel zou de coöperaties die actief zijn in het projectgebied kunnen vertegenwoordigen. Een ontwikkelaar wordt dan mogelijk verplicht om met deze koepel samen te werken. Hiermee willen we 50% lokaal eigendom borgen. Diemer Energie is bij dit proces aangehaakt.

Tansitievisie Warmte (TvW), Warmteprogramma en Wijkplannen

- In 2025 is gestart met het opstellen van het verplichte Warmteprogramma en de bijbehorende Plan-Milieueffectrapport (Plan-MER) als opvolger van de Transitievisie warmte. Begin 2026 zal het Concept Warmteprogramma en Plan-MER aan het college worden voorgelegd. Dit wordt dan besproken met inwoners en de institutionele belanghebbenden. Deze inbreng zal worden verwerkt tot het Ontwerp warmteprogramma en Plan-MER dat aan het nieuwe college zal worden voorgelegd en vervolgens ter inzage kan worden gelegd. Naar verwachting kunnen het definitieve Warmteprogramma en Plan-MER dan eind 2026 ter vaststelling aan het college worden voorgelegd.
- In februari en september 2025 zijn twee avonden 'in gesprek over duurzame buurtwarmte' georganiseerd in de Omval. Daarbij is de stand van zaken toegelicht en is de visie van inwoners opgehaald over onder meer de inrichting van participatie, voorwaarden voor het stopzetten van aardgas, eigendom, betaalbaarheid, zeggenschap, warmtesysteem en warmtebronnen.
- De gemeente heeft in januari 2025 het Warmtebod van de Warmte Alliantie van meer dan 100 gemeenten, marktpartijen, koepelorganisaties en warmtegemeenschappen ondertekend. Het Warmtebod is erop gericht om de regelgeving en vooral de benodigde middelen goed te regelen. De Warmte Alliantie heeft het Warmtebod op 14 januari 2025 aan minister Hermans van Klimaat en Groene Groei aangeboden.
- In januari 2025 heeft de gemeente een intentieovereenkomst gesloten met het datacenter van Equinix in Amsterdam Sciencepark. Vervolgens is gestart met het verkennen van de mogelijkheden om de warmte van het datacenter te gebruiken om gebouwen in Diemen Centrum te verwarmen.
- In maart 2025 besloot het college dat we gaan meepraten over deelname aan een regionaal publiek warmtebedrijf (met Amsterdam als trekker) en dat we aansturen op een intentieovereenkomst met Firan (dochterbedrijf van Alliander, gespecialiseerd in warmte) voor het uitvoeren van technische onderzoeken.
- De gemeente heeft Scan (een samenwerking van EBN en TNO) geholpen bij het verkrijgen van toestemmingen en vergunningen voor een groot regionale seismisch onderzoek naar de mogelijkheden voor het winnen van aardwarmte uit de diepe ondergrond. Het onderzoek is in het najaar van 2025 uitgevoerd.
- In juni 2025 heeft het college het projectplan goedgekeurd voor de start van twee Uitvoeringsplannen. In Diemen Zuid en Diemen Centrum (Ruimzicht) kan nu worden gewerkt aan plannen voor collectieve warmtesystemen.
- Vanuit het projectplan Diemen Zuid zijn in 2025 de volgende taken opgepakt:
 - Haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden om warmte van het datacenter van Switch aan de Treubweg te gebruiken om gebouwen in Diemen Zuid te verwarmen. De resultaten van het onderzoek zijn in september 2025 gepresenteerd.
 - Tijdens de klimaatweek in november heeft Switch een aantal rondleidingen georganiseerd voor inwoners in hun datacenter aan de Treubweg.
 - Vorming van een Denktank met ongeveer 35 bewoners uit verschillende buurten. De Denktank is in 2025 drie keer bij elkaar geweest en heeft naar aanleiding van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek een advies gemaakt voor het college.

- Voorbereiding van een intentieovereenkomst met de professionele belanghebbenden in Diemen Zuid over samenwerking bij het maken van het uitvoeringsplan. De verwachting is dat de intentieovereenkomst in het voorjaar van 2026 kan worden getekend.
- In Ruimzicht is in overleg met VvE's aan de Tobias Asser- en Martin Luther Kinglaan en corporaties met woningen aan de Rode Kruislaan, een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar het verduurzamen van het bestaande warmtenet van Vattenfall met warmte uit het datacenter van Equinix in Sciencepark.
- In september 2025 heeft het college een plan van aanpak vastgesteld voor de verduurzaming van utiliteitsgebouwen in Diemen. Hierbij staat ontzorgende begeleiding vanuit behoefte-inventarisatie, advisering en praktische ondersteuning centraal. Daarnaast wordt in het collectieve spoor ingezet op het vormen van een samenwerkingsverband om problemen met netcongestie aan te pakken.
- In 2025 is het opstellen van een SoortenManagementPlan (SMP) afgerond. Daarnaast is er een vergunning aangevraagd bij de provincie om hiervan gebruik te kunnen maken. Zodra deze vergunning is afgegeven zal gecommuniceerd worden over het gebruik van het SMP voor omgang met beschermde soorten bij isolatie van spouwmuren en andere (bouw)werkzaamheden.
- Vanuit een gezamenlijke aanbesteding door Diemen en Ouder-Amstel wordt gebruik gemaakt van een klantvolgsysteem van Salesforce. Medewerkers van de gemeente en het Regionaal Energieloket (REL) zijn opgeleid en werken samen aan het invoeren van gegevens.

Verduurzaming bestaande gebouwen

- Vanuit de Specifieke Uitkering Lokale aanpak isolatie (SPUK LAI) heeft Diemen sinds september 2024 een subsidieregeling voor woningeigenaren met een slecht geïsoleerde woning en een lage WOZ-waarde ingesteld. In 2025 heeft de gemeente de derde en voorlopig laatste tranche SPUK LAI aangevraagd en ontvangen. Hiermee bedraagt het totale budget nu € 880.750,-. Stand van dit budget einde 2025 is:
 - € 38.603,- toegekend voor 31 woningen (10 eengezinswoningen en 21 appartementen).
 - € 538.750,- gereserveerd voor 431 woningen die een aanvraag ingediend hebben maar nog in het proces om te gaan isoleren zitten (vooral VvE-woningen).
 - € 303.396,- beschikbaar voor nieuwe aanvragen voor zowel eengezinswoningen als VvE-woningen.
- In 2019 is gestart met het verzorgen van de cursus "VvE's verduurzamen". De cursus bestaat uit 3 avonden en neemt de woningeigenaren mee in het verduurzamingsproces. In oktober 2025 is de achtste cursus georganiseerd. Er hebben 8 eigenaren van appartementen aan meegedaan.
- Op 5 juni en 13 november zijn er in de Omval VvE netwerkbijeenkomsten georganiseerd over 'Procesbegeleiding bij verduurzaming'. Bij de eerste bijeenkomst is de behoefte van de deelnemers uitgevraagd. Bij de tweede bijeenkomst is het aanbod van de gemeente gepresenteerd.
- De website van het Regionaal Energieloket (REL) is in 2025 door 4.090 unieke bezoekers uit Diemen bezocht. Het gaat daarbij om de loketten voor particulieren (2.853), VvE's (1.066) en bedrijven (171).
- Met de transitievisie warmte tool kunnen inwoners en bedrijven bekijken welke gasvrije warmtetechnieken in hun buurt het meest kansrijk zijn. In 2025 hebben 152 unieke bezoekers gebruik gemaakt van deze tool.
- De resultaten van de eind 2024 gestarte en in 2025 afgeronde collectieve inkoopacties waren als volgt:

- Isolerend glas: 139 inschrijvingen voor de infoavond, 56 aanwezigen op de infoavond, 44 offerteaanvragen en 20 geaccepteerde offertes;
- Isolatie: 139 inschrijvingen voor de infoavond, 56 aanwezigen op de infoavond, 73 offerteaanvragen en 14 geaccepteerde offertes;
- Eind 2025 zijn de collectieve inkoopacties gestart voor woningisolatie en isolerend glas. Dit jaar organiseren we voor het eerst een continue collectieve actie, waarbij inwoners het gehele jaar door gebruik kunnen maken van het aanbod. Ten gevolge van het afschaffen van de salderingsregeling is er geen nieuwe collectieve inkoopactie zonnepanelen meer georganiseerd. De resultaten van de inkoopacties 2025-2026 zullen worden opgenomen in het jaarverslag over 2026.
- In september 2025 heeft het college een plan van aanpak vastgesteld voor de verduurzaming van utiliteitsgebouwen in Diemen. Hierbij staat ontzorgende begeleiding via behoefte-inventarisatie, advisering en praktische ondersteuning centraal. Daarnaast wordt in het collectieve spoor ingezet op het vormen van een samenwerkingsverband van bedrijven om problemen met netcongestie aan te pakken.
- Vanuit het energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022 - 2026 vindt planmatig toezicht en handhaving plaats op energie-eisen vanuit milieu- en bouwregelgeving voor bedrijven.

Plan van aanpak energiearmoede

- In juni 2025 liep de gemeentelijke witgoedregeling vanuit de Specifieke Uitkering (SPUK) Energiearmoede af. Sinds de start in 2023 hebben 228 eenpersoonshuishoudens en 290 meerpersoonshuishoudens in totaal 518 koelkasten, wasmachines en vaatwassers vervangen door energiezuinige modellen. De jaarlijkse besparing bedraagt gemiddeld €75 per huishouden.
- Sinds de tweede helft van 2025 is een pilot met verstrekking van circulair geproduceerde gordijnen voorbereid die in januari 2026 van start gaat. In het kader van de energierechtvaardigheidsregeling ontvangen ouderen met een aio uitkering, na een energiebespaargesprek met een energiecoach, een isolerend en circulair gordijn. Dit project wordt uitgevoerd door No Waste Decoration, energiecoaches en lokale naaiateliers. Het draagt bij aan energiebesparing en hergebruik van materialen. Bij succes zou uitbreiding naar andere doelgroepen een optie kunnen zijn.
- De coördinatie en werving van energiecoaches is per 1 april 2025 overgedragen aan de Stichting Daarom Duurzaam Diemen. Eind 2025 waren 9 energiecoaches actief. In het najaar heeft ook weer een training plaatsgevonden. De energiecoaches zijn in 2025 ook gestart met aanbieden van gratis warmtescans (infraroodfoto die laat zien waar in de woning warmte ontsnapt).

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
CO ₂ uitstoot (excl. Autowegen) ²	98 kton	n.n.b.	n.n.b.	93 kton	n.n.b.
Energiegebruik (excl. autowegen) ¹	1.559 Tj	n.n.b.	n.n.b.	1.440 TJ	n.n.b.
Elektriciteit uit hernieuwbare bronnen ¹	8,1%	9,8%	n.n.b.	12,5%	n.n.b.
Totaal aardgasverbruik kleinverbruikers ³	13.527.147 m ³	12.237.286 m ³	10.569.304 m ³	12.230.000 m ³	10.542.361 m ³

² Bron: regionale klimaatmonitor Rijksoverheid. De indicator elektriciteit uit hernieuwbare bronnen vanuit de regionale klimaatmonitor moet verplicht in de gemeentelijke begroting en jaarverslag worden opgenomen. De gegevens zijn gebaseerd op diverse bronnen die door Nederlandse onderzoeksinstituten en kennisinstituten worden bijgehouden. Publicatie van deze officiële klimaatgegevens vindt plaats door het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Rijksdienst voor ondernemend Nederland. Deze gegevens lopen meestal zo'n 2 jaar achter. Ook vinden er soms bijstellingen plaats van eerder gepubliceerde gegevens op basis van nieuwe gegevens en inzichten. Dit maakt het lastig om deze indicatoren te begroten. 2022 en 2023 waren daarnaast ook bijzondere jaren doordat de energieprijzen ten gevolge van de inval in Oekraïne sterk gestegen waren.

³ Deze gegevens zijn sinds 2024 opgenomen in de begroting en jaarstukken vanwege de op 16 dec 2021 aangenomen raadsmotie monitoren reductie aardgas. Voor deze monitor wordt gebruik gemaakt van open data van Liander. Jaarlijks

2.B THEMA AFVAL & CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

- Het terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kg per inwoner (Afalplan)
- Een afvalvrij dorp en een volledig circulaire economie in 2050
- Circulaire bedrijfsvoering van de gemeente Diemen; het goede voorbeeld geven (zie onderdeel 4 samenwerking op duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie)
- Het stimuleren van bestaande en nieuwe bedrijven in innovatie en circulariteit en het creëren van extra werkgelegenheid

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Uitvoeren Afvalplan 2020 gemeente Diemen: basisstructuur afvalinzameling behouden en het scheidingspercentage verder bevorderen
- Voortzetten communicatie en voorlichting over afvalscheiding
- Voortzetten van het op aanvraag verstrekken van containers aan huis voor de inzameling van oud papier en karton en/of plastic verpakkingen, blik en drankenkartons.
- Voortzetten gescheiden inzameling afval bij scholen
- Jaarlijkse uitdeeldag compost op gemeentewerf
- Stimuleren en faciliteren deelname aan landelijke opschoondagen (Landelijke Opschoondag en World Cleanup Day) en bewonersinitiatieven op dit gebied.
- Verminderen van zwerfafval en het verkleinen van de plastic soep in Diemen, samen met onze (jonge) inwoners
- Toezicht en handhaving regelgeving bedrijfsafval vanuit Besluit Activiteiten Leefomgeving
- Intensivering samenwerking met Rataplan
- Uitvoeren Plan van aanpak circulaire economie gemeente Diemen
- Opstellen beleidsplan/uitvoeringsprogramma circulaire economie
- Onderzoek naar instrumenten om circulariteit beter te betrekken bij projecten in de openbare ruimte
- Interne inspiratiesessies om circulariteit onder aandacht te brengen
- Voortzetten deelname aan deelregionale MRA werkgroep circulaire economie
- Aansluiting bij MRA aanpak grondstofstromen
 - Beoordeling haalbaarheid en deelname textielrace bij scholen in de AM regio (gericht op bewustwording, hergebruik en reparatie en inzameling van textiel)
 - Terugdringen gebruik wegwerpplastic en in openbare ruimte plaatsen van objecten gemaakt van moeilijk recyclebare plastics vanuit MRA convenant circulaire plastics
 - Stimuleren houtbouw vanuit MRA convenant houtbouw
 - Stimuleren circulair bouwen vanuit MRA convenant toekomstbestendige woningbouw
- Deelname aan de Week zonder Vlees
- Intensivering samenwerking met Rataplan

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

Afval

- In 2025 is conform het Afvalplan 2020 het op aanvraag verstrekken van containers aan huis voor de inzameling van oud papier en karton en/of plastic verpakkingen, blik en drankenkartons voortgezet.
- Vanaf 2025 zijn de openingstijden van het Recycleplein aangepast. Er is een avondopenstelling op maandagavond en op zaterdag is het Recycleplein eerder open

rapporteert Liander het gasgebruik van kleinverbruik aansluitingen, (< 40m³/uur). Zowel in woningen als in kleine bedrijven en instellingen. De weergegeven hoeveelheden zijn het standaard jaarverbruik (SJV). Dit is het gemeten gebruik, gecorrigeerd voor temperatuur en energieinhoud. In verband met de privacy van de gebruikers geeft Liander het gebruik per postcode (PC6). Het totale gebruik verkrijgen we door het gemiddelde gebruik te vermenigvuldigen met het aantal aansluitingen per postcode.

en gaat later dicht. Zo wordt het voor inwoners nog makkelijker om het afval zelf weg te brengen.

- Op het eerste buurtfeest met braderie in Holland Park was de gemeente aanwezig met een kraam met informatie over afval scheiden en werden er materialen uitgedeeld.
- Meerlanden maakt biogas en compost van ingezameld GFT afval. Ook in 2025 konden inwoners tijdens de landelijke compostdag weer compost bij het afvalbrengrstation afhalen gemaakt vanuit GFT afval dat door Meerlanden is ingezameld.
- Ook in 2025 heeft de gemeente gecommuniceerd over de landelijke opschoondag en World cleanup day. Bewoners en georganiseerde groepen zijn gefaciliteerd met gratis materialen voor hun opruimacties.
- Verschillende bedrijven hebben dit jaar opruimacties georganiseerd. Ook hierbij heeft de gemeente gefaciliteerd met materialen.

Circulaire economie

- Diemen heeft ook in 2025 deelgenomen aan de ambtelijke MRA projectgroep circulaire economie.
- Diemen heeft in 2025 het Houtbouw Pact MRA 2026-2030 en de Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen MRA ondertekend.
- Het opstellen van een meerjarenuitvoeringsprogramma circulaire economie zal worden meegenomen bij het maken van een meerjarenprogramma voor Duurzaamheid als opvolger van de duurzaamheidsagenda 2020 - 2025.
- In juni 2025 is een E-waste race georganiseerd tussen basisscholen in Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel (DUO-gemeenten). In Diemen deden er 2 scholen mee (Het Atelier met 1 klas en Noorderbreedte met 2 klassen). Tijdens de E-waste Race zijn circa 2.250 elektronische apparaten in Diemen ingezameld waarmee bewustwording en hergebruik van grondstoffen is gestimuleerd.
- Burgemeester Boog heeft tijdens de E-waste race bij de Sint-Petrusschool voorgelezen uit het boek 'Een passende beloning' met een verhaal over inzameling van elektronisch afval.
- In 2025 zijn voorbereidingen getroffen voor organisatie van een Textiel Race tussen basisscholen in Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel in 2026.
- In 2025 zijn voorbereidingen getroffen voor een circulair gordijnenproject (zie Thema energie & klimaat onder energiearmoede)
- Bij de gemeentelijke Grond Weg en Waterbouwwerken (GWW) hebben we in 2025:
 - Geëxperimenteerd met toepassen van de milieukostenindicator (MKI) bij onze uitvragen;
 - Een start gemaakt met een onderzoek naar hoogwaardiger hergebruik van materialen in de openbare ruimte. Een mogelijk onderdeel is de inrichting van een circulair grondstoffendepot voor tijdelijke opslag en hergebruik van materialen. In 2026 wordt dit verder uitgewerkt.
 - Materialen uit de openbare ruimte hergebruikt en hoogwaardig toegepast. Zo zijn betonstraatstenen hergebruikt en is vrijkomend hout geleverd aan Stadshout. Voor wegfunderingen gebruiken we geen betonpuin meer. Overbodige betonstraatstenen willen we aanbieden voor hergebruik elders en versleten betonstraatstenen aanbieden voor verwerking tot nieuw beton.
- Voor park Spoorzicht is subsidie aangevraagd en toegekend voor aanleg van een vlonderpad met gerecycled materiaal uit afgeschreven kunstgrasvelden. Aanleg staat medio 2026 gepland.
- In 2024 is een Diempact met Kringloopbedrijf Rataplan afgesloten waarbij het contract is vernieuwd en aangepast om de samenwerking op het gebied van circulaire economie te versterken. In 2025 is besloten dat Rataplan de inzamellogistiek voor de Textiel

Race in 2026 gaat verzorgen. Daarnaast hebben ze tafels en rekken uitgeleend aan de doorgeefwinkel van de Rotary tijdens de week van de circulaire economie 2025.

- Bij de gemeentelijke bedrijfscontroles milieu wordt de afvalscheidingsplicht standaard meegenomen. In de welkomstbrief voor nieuwe bedrijven staat informatie over regelgeving voor afvalscheiding.

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Hoeveelheid restafval (kg) per inwoner per jaar	186	180	188 ⁴	180	185

2.C THEMA NATUUR & BIODIVERSITEIT

Wat willen we bereiken?

- Versterken natuurwaarde
- Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur
- 1000 nieuwe bomen planten in de komende 4 jaar (collegeakkoord 2022-2026)

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Voortzetten inhuur ecologisch specialist voor advisering bij projecten en verbeterde omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Uitvoeren van projecten uit het Uitvoeringsprogramma verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 gericht op 1) in stand houden en verbeteren ecologische verbindingen en 2) kwaliteit van de Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 verbeteren, waaronder:
 - een verbinding onder het spoor tussen park Spoorzicht en de Oosterringdijk
 - verbeteren ecologische kwaliteit Park de Omloop en Diemerdreef.
 - verbeteren ecologische verbinding onder het spoor bij Zwanenpad
- Voortzetten van verbinden van buurtgroen met de hoofdgroenstructuur/natuur.
- Communicatie verbeterde aanpak voor omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden (waaronder opstellen soortenmanagementplan voor onder meer de isolatieopgave)
- Voortzetten aanleg en onderhoud van natuurvriendelijke oevers en verbinden van waterpartijen
- Voortzetten verhogen van belevings- en natuurwaarde bij groot onderhoud van perken en borders
- Voortzetten grasmaaien met oog voor ecologie
- Voortzetten waar mogelijk bomen aanplanten conform de doelstelling uit het Coalitie-akkoord
- Stimuleringsactie planten bomen bij particulieren
- Voortzetten voorlichting problemen plaagdieren en waterkwaliteit door voedsel in de openbare ruimte. Hiervoor is een extra fte plaagdierbeheersing gevraagd

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- De ingehuurd ecoloog heeft ecologisch advies gegeven bij diverse projecten in de openbare ruimte en bij bouwprojecten.
- Ten aanzien van het Uitvoeringsprogramma verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 - 2030 is over 2025 het volgende te melden:
 - Voor de verbinding onder het spoor tussen Park spoorzicht en de Oosterringdijk zijn voorbereidingen uitgevoerd.

⁴ De toename van de hoeveelheid restafval per inwoner komt waarschijnlijk doordat het grootste deel van de nieuwbouw in Diemen bestaat uit appartementen. Bewoners van appartementen scheiden minder afval.

- Het project verbeteren ecologische kwaliteit Park de Omloop en Diemerdreef schuift door vanwege capaciteitsgebrek.
- Voor verbeteren van de ecologische verbinding onder het spoor bij het Zwanenpad en onder het metrospoor bij het Waterhoenpad zijn voorbereidingen uitgevoerd.
- In 2025 is het SoortenManagementPlan (SMP) voor omgang met beschermde soorten bij isolatie van spouwmuren en andere (bouw)werkzaamheden afgerond en is een vergunning bij de provincie aangevraagd om hiervan gebruik te kunnen maken. Communicatie wordt onderdeel van het uitrollen hiervan.
- Waar mogelijk zijn in Diemen natuurvriendelijke oevers aangelegd volgens het MJWP Waterlopen en oevers 2012-2018. Bij nieuwe ontwikkelingen worden, het beleid volgend, indien mogelijk nieuwe natuurvriendelijke oevers aangelegd of uitgebreid.
- In de buurten Scheepskwartier en Vlindertuin is bij het groot onderhoud gezorgd voor een betere aansluiting van het groen in de buurten met het omliggende natuurlandschap.
- De belevings- en natuurwaarde van perken en borders is verhoogd bij diverse projecten groot onderhoud, zoals in Scheepskwartier en Vlindertuin, aan het Oranjeplantsoen en het Van Gemertplantsoen en langs de verkeersstructuur in Diemen Zuid.
- Het verminderd en ecologisch maaien is in 2025 voortgezet.
- In 2025 zijn 784 bomen nieuw geplant en ongeveer 200 bomen vervangen. De doelstelling van 1000 extra bomen binnen de huidige collegeperiode zal begin 2026 worden bereikt.
- Bij basisschool de Noorderbreedte is een stuk grond ingezaaid met bloemrijk kruidenmengsel en is een bijenhotel geplaatst. Door leerlingen is het bijenhotel verder ingericht. Hierover is gecommuniceerd op de gemeentelijke Facebook-pagina.
- In het kader van het stimuleren van planten van bomen bij particulieren heeft de gemeente in 2025 bij het Eet OK-Festival van Daarom Duurzaam Diemen fruitboompjes uitgedeeld aan bewoners.
- In Diemer Info, via social media en via de gemeentewebsite heeft de gemeente voorlichting gegeven over plaagdierbestrijding, van onder andere de spinselmot, de eikenprocessierups en de Amerikaanse rivierkreeft.

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Hoeveelheid bomen in de openbare ruimte	11.693	12.568	14.009 ⁵	14.274	13.251 ⁶

3. Naar een gezonde leefomgeving

Met de pijler Gezonde leefomgeving uit de Duurzaamheidsagenda pakken we de problemen in de leefomgeving aan waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: Klimaatadaptatie, Luchtkwaliteit & Geluid en Schone Mobiliteit.

⁵ Eind 2023 is gestart met een nieuw beheersysteem en een inspectie van alle bomen in Diemen. In 2024 is de inspectie van Diemen centrum afgerond en zijn de aantallen ingevoerd in het nieuwe beheersysteem, De aantallen die bij 'Realisatie 2024' staan, zijn dus een optelling van de nieuwe gegevens voor Diemen Zuid en Centrum en de aantallen uit het oude beheersysteem voor Diemen Noord.

⁶ Dit is de bomenstand in het beheersysteem op 19 januari 2026. In 2025 zijn inventarisaties gedaan in Diemen Noord. Ook zijn er nog correcties uitgevoerd waarbij oude boompunten die nog onterecht in het systeem stonden zijn verwijderd (met name Holland Park West) en boompunten die buiten de gemeentegrens vallen (met name Gooiseweg). Hierdoor is het aantal bomen in 2025 met ruim 750 bomen naar beneden bijgesteld. Hiermee is de in 2023 gestarte inventarisatie en actualisatie van het nieuwe bomensysteem afgerond. Een aantal projecten zit momenteel in een fase waarbij al wel is gekapt, maar nog niet is aangeplant (zoals de Oosterringdijk). Tot slot zijn nog niet alle in nieuw geplante bomen opgenomen in het bomenbestand (nog 813 in te voeren).

3.A THEMA KLIMAATADAPTATIE

Wat willen we bereiken?

- Voorbereid zijn op opwarming gebouwde omgeving (hittestress), Intensere regenbuien en langere periodes van droogte

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Uitvoeren Programma Klimaatadaptatie 2024-2028
- Klimaatadaptief inrichten Scheepskwartier en Vlinderbuurt, waarbij de resultaten worden gemonitord ter lering voor toekomstige projecten
- Klimaatadaptief inrichten Oosterringdijk bij reconstructie
- Voortzetten operatie Steenbreek gericht op het stimuleren van ontstenen en vergroenen van privéterreinen
- Voortzetten gesprek met scholen over vergroenen van hun schoolpleinen

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In 2025 heeft de gemeente Diemen niet meer meegedaan met het Nederlands Kampioenschap tegelwippen. Om bewoners toch te helpen en te stimuleren om de tuinen te ontstenen heeft de gemeente de tegeltaxi ingezet. Deze heeft in het voorjaar op vaste momenten gereden en haalde gratis de tegels bij de bewoners op. Door de tegeltaxi zijn ruim 6.000 stenen opgehaald, het betreft stenen met diverse afmetingen.
- De vergroening van de speelpleinen bij Popeye en bij basisschool De Octopus zijn uitgevoerd en afgerond in 2025.
- Conform de Diemense normen uit het Programma Klimaatadaptatie worden buurten ingericht om problemen met wateroverlast en droogte te voorkomen. Eind 2025 voldeden 5 buurten volledig aan de normen.
- Vanuit het Programma groot onderhoud worden gebieden heringericht om onder meer de doelen uit het Programma Klimaatadaptatie en de verbetering van natuur- en belevingswaarde te realiseren.
 - Deze herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud zijn in 2025 gerealiseerd:
 - Herinrichting Oranjeplantsoen
 - Herinrichting Van Gemertplantsoen
 - Verkeersstructuur Diemen Zuid
 - Johan van Soesdijkstraat
 - Deze herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud zijn gestart en lopen door in 2026:
 - Herinrichting Scheepskwartier en Vlindertuin;
 - Wandellandschap Oosterringdijk, met de ambitie uit het watergebiedsplan met het waterschap om het waterpeil in de Oosterringvaart te verlagen;
 - Flats Tobias Asserlaan
 - Oud Diemen
 - Bij deze herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud is in 2025 gestart met de voorbereiding:
 - Spoorzicht
 - Buitenlust
 - Rode Kruislaan
 - Hoofdassen

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Aantal buurten (van in totaal 35) die volledig aan de Diemense normen voor wateroverlast voldoen	2	3	4	8	5

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Aantal buurten (van in totaal 35) die volledig volgens het beleid tegen droogte zijn ingericht	2	3	4	9	5

3.B) THEMA LUCHTKWALITEIT & GELUID

Wat willen we bereiken?

- Een gezonde leefomgeving met een schone luchtkwaliteit en lage geluidbelasting

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Voortzetten deelname in de Bestuurlijke Regie Schiphol over de inpassing van luchtvaart en de luchthaven Schiphol in de regio
- Voortzetten inbreng en toetsing van eisen luchtkwaliteit en geluid bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten
- Actualiseren verkeersmodel voor de voortzetting van het maken van geluidberekeningen voor bestaande situaties en nieuwe ontwikkelingen
- Uitvoeren acties uit Actieplan geluid 2024-2028
- Uitvoeren acties uit decentraal uitvoeringsplan Schone Lucht Akkoord
- Voortzetten bewustwordingscampagne nadelen stoken en beperken overlast
- Start onderzoek naar milieuzones voor auto- en vrachtverkeer en daarbij opnieuw beoordelen mogelijkheden milieuzones brom en snorfietsen
- Voortzetten lobby verlagen maximumsnelheid rijkswegen
- Voortzetten jaarlijkse meting luchtkwaliteit in samenwerking met de GGD (in 2021 gestart)
- Volgen meetprogramma geluid van Rijkswaterstaat voor het onderdeel scheepvaart op de vaarwegen van Rijkswaterstaat

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

Milieu algemeen:

- Beleidsmatige inbreng op het gebied van luchtkwaliteit, externe veiligheid en geluid is geleverd bij diverse gemeentelijke beleidsontwikkelingen. Ondermeer bij: de Nota van uitgangspunten voor het Omgevingsplan Diemen Noord en het Plan MER voor het gemeentelijke warmteprogramma, het nieuw te ontwikkelen Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeverschap en inkopen beleid (MVOI) en de Mobiliteitsvisie Diemen 2040.
- Diverse adviezen zijn ingebracht bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten voor de toetsing aan de eisen op het gebied van luchtkwaliteit, externe veiligheid en geluid. Ondermeer bij: Holland Park West fase 4 en Steigerblok, Harmoniehof, Buitenlust, Rietschuurhof, Duran, AZC Bergwijkpark)

Geluid:

- De gemeente Diemen heeft een zienswijze op het ontwerp-Besluit Verlaagde vaststelling Geluidproductieplafonds Spoorwegen ingediend bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om geluidproductieplafonds ook langs het spoor in Diemen te verlagen.
- In 2025 is gestart met de omzetting van de geluidzones rond de bedrijventerreinen naar geluidproductieplafonds conform de Omgevingswet.
- In 2025 heeft het college de nieuwe Beleidsregels Geluid Omgevingswet voor het toelaten van nieuwe woningen vastgesteld. Deze zijn ook toegepast bij de woningbouwprojecten.
- Het verkeersmodel voor Diemen is in 2025 geactualiseerd ten behoeve van geluidberekeningen voor woningbouwprojecten.
- Vanuit het Actieplan Geluid 2024-2028 zijn in 2025 de volgende acties uitgevoerd:

- aanbrengen van geluidreducerende wegdekken bij groot onderhoud in Diemen Noord en Diemen Centrum en door Rijkswaterstaat bij de A1 en A10.
- Vervanging van dicht asfalt beton (DAB) naar stiller steenmestiek asfalt (SMA) bij de Beneden Rijkersloot (opengestelde busbaan) en een deel van de Boven Rijkersloot, tussen Beneden Rijkersloot en rotonde Diemerdreef en Beneden Rijkersloot en Diemerbrug.

Luchtkwaliteit:

- Het college heeft in 2025 op basis van advies besloten om voor auto- en vrachtverkeer nog geen milieuzones in te voeren in Diemen en de raad hierover geïnformeerd⁷.
- In 2025 is het vervolg van het Decentrale Uitvoeringsplan voor het Schone Lucht Akkoord opgesteld en ingediend. Acties uit dit plan worden uitgevoerd en het plan wordt jaarlijks geactualiseerd.
- In opdracht van de gemeente is de GGD in 2021 gestart met het jaarlijks meten van de luchtkwaliteit in Diemen. Ook in 2025 zijn metingen uitgevoerd. De GGD publiceert de resultaten van de metingen elke twee maanden op de website van [Luchtmeetnet](#) en op [deze kaart](#) van de gemeente Amsterdam. De meetgegevens zijn ook ingediend bij het *Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit* (CIMLK) van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
- In het najaar van 2025 is weer begonnen met de jaarlijkse bewustwordingscampagne over de nadelen van stoken en het beperken van overlast. Deze campagne wordt gevoerd via social media en Diemen Info.
- In 2025 heeft de gemeente bij het rijk subsidie aangevraagd en toegewezen gekregen voor het subsidiëren van het verwijderen van rookkanalen en de inruil van brom- en snorfietzen.
 - In 2025 heeft het college de gemeentelijke subsidieregeling voor verwijdering van rookkanalen vastgesteld. In 2025 hebben 2 huishoudens subsidie voor verwijdering van hun rookkanaal aangevraagd en toegewezen gekregen.
 - In 2025 is gestart met het opstellen van een gemeentelijke subsidieregeling voor de inruil van brom- en snorfietzen. Deze zal in 2026 aan het college worden voorgelegd.

Monitoring

Wat	Realisatie
Meting luchtkwaliteit	Zie gegevens op website van Luchtmeetnet
5 jaarlijkse opstellen geluidbelastingsskaarten	Geluidsbelastingsskaart is in 2022 geactualiseerd; de volgende actualisatie is in 2026

⁷ Diemen voldoet nu al aan de strengere EU normen voor 2030 en de rijkswegen de vormen belangrijkste bron van luchtverontreiniging door auto- en vrachtverkeer in Diemen. Invoeren van milieuzones zal maar zeer beperkt effect hebben op de luchtkwaliteit in Diemen.

3.C) THEMA SCHONE MOBILITEIT

Wat willen we bereiken?

- Uitstootvrij regionaal OV-systeem in 2030
- Overige regionale mobiliteitssystemen uitstootvrij in 2050
- Aantrekkelijke fiets- en wandelroutes

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Proactief bijplaatsen laadpalen voor auto's in Diemen (conform Beleidsnotitie opladen elektrische voertuigen en de laadkaart met vooraf uitgezochte geschikte locaties). We onderzoeken de haalbaarheid van drie snellaadpalen in Diemen.
- Uitbreiden aantal zero emissie bussen door GVB/Vervoerregio. Op dit moment is de helft van de bussen in de VRA emissievrij. Dit wil men door extra te investeren verhogen tot 95% in 2025
- Verbeteren zwakke schakels in het (regionaal) fietsnetwerk: verbreden brugdek Diemberg en onderzoek naar een verkeersveiliger oversteek van de Weteringweg.
- Hanteren parkeernormen en aanleg voldoende fietsparkeerplaatsen conform Parkeernormennota
- Voortzetten regionale samenwerking Green Deal zero Emission stadslogistiek en Green Deal fiets in samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam
- Deelname aan Regionaal Mobiliteitsprogramma (onderdeel nationaal Klimaatakkoord) via de Vervoerregio Amsterdam. De doelen uit het Regionaal Mobiliteitsprogramma zijn geborgd in bestaande beleidstrajecten binnen de Vervoerregio Amsterdam. Diemen neemt hieraan deel
- Uitbreiden en monitoren van het aanbod van elektrische deelmobiliteit (o.a. auto's, deelbakfietsen en scooters)

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

Regionale samenwerking

- Het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) is in juli 2021 door de regioraad van de Vervoersregio 2021 vastgesteld. De doelen uit het RMP/klimaatakkoord zijn opgenomen in het Beleidskader Mobiliteit van de Vervoerregio. In 2025 waren er geen ontwikkelingen vanuit het RMP in de gemeente Diemen.
- In samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam is gewerkt aan het opstellen van een Uitvoeringsprogramma MRA Doorfietsroutes (vastgesteld door de regioraad in maart 2023). Het traject van Dom (Utrecht) tot Dam (Amsterdam) is hier onderdeel van. Op basis van de haalbaarheidsstudie is gekozen voor een route via Abcoude. Deze route loopt niet via het grondgebied van de gemeente Diemen.
- Het GVB geeft aan dat de levering van nieuwe elektrische bussen vertraagd is. De verwachting is nu dat ze vanaf de zomer 2026 kunnen worden ingezet op de lijnen 44 en 66. Lijn N87 rijdt al deels met elektrische bussen. Volgens de planning zal vanaf de zomer 2026 op deze lijn volledig elektrisch worden gereden.
- In samenwerking met de vervoerregio Amsterdam krijgt het gehele stelsel van deelmobiliteit een nieuwe vorm. In 2026 wordt hieraan gewerkt en aanpassing van het stelsel wordt in 2027 verwacht.

Gemeentelijke activiteiten

- In juli 2025 heeft de gemeenteraad de Mobiliteitsvisie Diemen 2040 vastgesteld. Duurzaamheid is één van de mobiliteitsdoelen. Eind 2025 is het eindconcept van de Uitvoeringsagenda Mobiliteitsvisie 2040 opgeleverd die begin 2026 ter vaststelling aan het college zal worden voorgelegd.

- Afspraken over de parkeervoorzieningen zijn meegenomen in de planvorming voor de woningbouwprojecten Holland Park West, Holland Park Zuid - Steigerblok, Rietschuurhof, Hof van Saan, Harmonielaan en Buitenlust.
- In 2024 is een onderzoek naar een veiliger fietsoversteek aan de Weteringweg afgerond. Op basis van dat onderzoek worden in 2026 maatregelen getroffen.
- In 2024 zijn 15 extra laadpalen met in totaal 30 laadpunten aan de openbare ruimte toegevoegd. Deze laadpalen staan verspreid door de gehele kern van Diemen. Het totaal per 31 december 2025 komt daarmee op 139 laadpalen met 278 laadpunten.
- Op 16 oktober 2025 heeft de burgemeester het door Saan en Schouten Energy aan de Overdiemerweg ontwikkelde snellaadplein voor zwaar elektrisch materieel geopend.
- Ook in 2025 was in Diemen aanbod van deelmobiliteit. Check stelt diverse deelscooters beschikbaar en door verschillende aanbieders worden deelauto's aangeboden.
- Met banden op de juiste spanning rijden voertuigen veiliger, zuiniger en stiller. Slimme bandenpompen voorkomen onderspanning door ook rekening te houden met de temperatuur van de band. In Diemen zijn er twee slimme bandenpomp geplaatst: aan de Visseringweg (1869 keer gebruikt in 2025) en bij het afvalbrengrstation (555 keer gebruikt in 2025).

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Aantal laadpalen	89	112	124	160	139
Aantal laadpunten	176	223	248	320	278

4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie

Wat willen we bereiken?

- Duurzaam/maatschappelijk verantwoord inkopen
- Duurzaamheid in de bedrijfsvoering: gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen
- Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte
- Duurzaam beheeren van de openbare ruimte
- 2030 klimaatneutrale gemeentelijke organisatie
- Doelstellingen circulair inkopen:
 - 2022 >10%;
 - 2025 >50%;
 - indien haalbaar 100% in 2030.

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Voortzetten begeleiding Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) door MVI- regisseur
- Opstellen jaarplan MVI 2025 mede op basis van Inkoopjaarplan 2025
- Aansluiting bij relevante regionale inkooppakketten vanuit MRA programma Circulaire Economie
- Uitvoering gemeentelijke Meerjarenonderhoudsplannen gericht op energiebesparing, opwek van duurzame energie en aardgasloze gemeentelijke gebouwen (zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen - gebouwen Diemen)
- Voortzetten gescheiden afvalinzameling gemeentelijke organisatie
- Voortzetten inkoop duurzame elektriciteit en CO₂ gecompenseerd gas
- Advies duurzaamheid (energie, circulair, natuurinclusief en klimaatadaptief) bij alle relevante ruimtelijke (her)ontwikkeling
- Advies natuur, milieu (geluid, lucht, veiligheid, bodem) en verkeer\mobiliteit waar van toepassing bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen
- Alleen inkopen van gecertificeerd duurzaam hout en papier
- Toepassen energiezuinige led verlichting bij vervanging lichtmasten en armaturen
- Voortzetten beheer openbare ruimte zonder chemische bestrijdingsmiddelen

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Sinds 2020 geeft de MVOI regisseur advies bij relevante gemeentelijke inkooptrajecten.
- In 2025 is gestart met het opstellen van een actieplan MVOI.
- De MVOI regisseur heeft een jaarplan MVOI 2025 opgesteld, gebruik makend van het inkoopjaarplan 2025.
- De gemeente Diemen heeft over 2025 voor 50% circulair ingekocht conform de rekenmethodiek van de MRA regio⁸.
- De MVOI regisseur zoekt bij advisering aansluiting bij relevante inkooptrajecten in de regio en maakt gebruik van de handreikingen voor inkooppakketten vanuit het MRA programma Circulaire economie en het expertisecentrum Pianoo van het ministerie van Economische Zaken.
- Bij relevante gemeentelijke (her)ontwikkelingen en projecten wordt standaard duurzaamheidsadvies gegeven.
Bij relevante gemeentelijke (her)ontwikkelingen en projecten wordt standaard advies milieu, natuur en verkeer en mobiliteit gegeven. Sinds 2021 vindt vraaggestuurd inhuur van een ecooloog plaats.
- Bij de herinrichting van de kantoren van het gemeentehuis is circulariteit opgenomen in het ontwerp en de uitvoering.
- De volgende verduurzamingsacties bij gemeentelijke gebouwen zijn in 2024 gestart en in 2025 afgerond:
 - Het elektrisch (bij)verwarmen van de Brede HOED met een warmtepomp.
- De volgende verduurzamingsacties bij gemeentelijke gebouwen zijn in 2025 gestart en afgerond:
 - Aanbrengen luchtbehandelingskast (LBK) met warmteterugwinning bij de voedselbank, Landlust 1.
 - Vervangen van oude CV-ketels door energiezuinige cv-ketels (Intergas 2025) bij de Verbinding, Hooftlaan 4 en Scouting Diemen, Emmastraat 12A
 - Vervangen LBK archief bewaarplaats gemeentehuis Diemen
- De volgende verduurzamingsacties bij gemeentelijke gebouwen zijn in 2025 opgestart en worden in 2026 afgerond:
 - De verouderde koelmachine op het dak van het gemeentehuis wordt vervangen door 2 warmtepompen. Deze kunnen ook ingezet worden als energiezuinige elektrische (bij)verwarming in de koude periode
 - Vervangen en verduurzamen luchbehandelingskast (LBK) en stookinstallatie Gemeentewerf Diemen, landlust 2
 - Aanvragen subsidie vervangen theaterverlichting door energiezuinige LED lampen inclusief sturing. Na toekenning van de subsidie zal worden gestart met aanbesteden en uitvoeren.
- Ook in 2024 hebben we het afval in de gemeentelijke gebouwen gescheiden ingezameld.
- De in 2025 gebruikte elektriciteit is met Garanties van oorsprong (Gvo's) van in Nederland opgewekte windenergie ingekocht. Voor het gemeentelijke aardgasgebruik is gecompenseerd met inkoop van Carbon Credit certificaten.
- Het door de gemeentelijke organisatie gebruikte papier heeft FSC-keur. Bij aanbestedingen voor gemeentelijke projecten wordt FSC-keur hout (of vergelijkbaar) uitgevraagd.
- In 2025 zijn er op diverse plaatsen in Diemen gepland lichtmasten en armaturen vervangen, waardoor het percentage LED-verlichting in 2026 (zie monitoring) verder is toegenomen naar 53%.

⁸ De bepaling volgens de methodiek van het MRA convenant circulair inkopen en opdrachtgeverschap geeft een vertekend beeld. Voor de bepaling van dit percentage zijn alle 19 aanbestedingen meegenomen die via TenderNed zijn gelopen. 9 van die aanbestedingen zijn echter niet geschikt om circulair op uit te vragen: Denk aan o.a. verzekeringen en uitzenden en payroll. In de wel relevante 10 aanbestedingen was in 5 gevallen circulair op een of andere manier wel toegepast.

- Bij het beheer van de openbare ruimte zijn geen bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023 ⁹	Realisatie 2024 ¹⁰	Begroot 2025	Realisatie 2025
Energieverbruik gemeentelijke organisatie: Elektriciteit (kWh) Gas (m3)	3.320.000 230.000	2.397.303 217.968	2.578.601 200.000	2.750.000 204.000	2.343.951 216.751
Opgewekte duurzame elektriciteit gemeentelijke organisatie (KWh) ¹¹	185.000	231.870	190.000 ¹²	360.000	212.948 ¹³
% LED openbare verlichting	30%	38%	45%	50%	53%

5. Samenwerken aan duurzaamheid met de samenleving

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met de samenleving de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen van een duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de Duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 en het Coalitieakkoord 2022-2026 te realiseren
- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Sluiten van Diempacten (duurzaamheidspacten) met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)

Wat wilden we gaan doen in 2025?

- Voortzetten van het natuur- en milieu-educatie aanbod voor scholen via de AM regio en Natuurwijs
- Ondersteuning bij het uitbouwen van Daarom Duurzaam Diemen
- Voortzetten in 2021 gestarte programma met energiecoaches
- Uitvoering afspraken over duurzaamheid in de meerjarenafspraken met de woningcorporaties
- Jaarlijkse adviesvraag duurzaamheid aan kinderraad: initiatief dat kinderraad wil oppakken en/of initiatief voor gemeentelijke duurzaamheidsprogramma
- Ondersteuning inwonerinitiatieven duurzaamheid
- Stimuleren ambassadeurschap duurzaamheid
- Deelname onderzoek en doorontwikkeling Powersavergame(n.a.v. raadsnotie)

Realisatie 2025 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Via Natuur- en Milieueducatie (NME) Amstelland-Meerlanden hebben scholen in Diemen over het lesjaar 2024-2025 28 workshops/activiteiten waarvan 20 natuuruitjes naar het Diemberbos en 30 lespakketten en andere lesmaterialen besteld. Voor het lesjaar 2025-2026 zijn 13 workshops/activiteiten waarvan 12 natuuruitjes naar het Diemberbos en 5 lespakketten en andere lesmaterialen besteld.
- In 2025 zijn de halfjaarlijkse gesprekken tussen de wethouder en het bestuur van de stichting Daarom Duurzaam Diemen gevoerd over de uitvoering van het programma 2025

⁹ Vanwege problemen bij de energieleverancier (faillissement) hebben we de definitieve verbruiksgegevens over 2023 niet tijdig ontvangen. Deze gegevens zijn op basis van maandrapportages over 2023.

¹⁰ Dit is een schatting. Ten gevolge van het faillissement van de energieleverancier zijn definitieve gegevens (nog) niet bekend. De opbrengst is lager dan in voorgaande jaren ten gevolge van een begin 2024 begonnen en enkele maanden aanhoudende maar inmiddels verholpen storing bij de zonnepanelen van de gemeentewerf.

¹¹ Dit is de opbrengst van de zonnecellen van de gemeentewerf, sporthallen Prins Bernhardlaan, gymzaal Schoolstraat, gymzaal Diemen Noord. De opbrengst van zonnepanelen op de Omval en 't Kruidvat zijn hierin niet meegenomen, omdat de opbrengsten voor de gebruikers zelf zijn.

¹² In 2024 viel de opbrengst lager uit dan verwacht ten gevolge van problemen met de installatie op de gemeentewerf. Dat was al eerder voorgekomen. De installatie is in 2024 grondig onderzocht en de storing is verholpen.

¹³ De in 2025 opgewekte elektriciteit is minder dan begroot. Bij de begroting werd uitgegaan van productie door nieuw te plaatsen panelen op het gemeentehuis. De plaatsing blijkt complexer dan eerder gedacht en vraagt om extra voorbereidende maatregelen. Momenteel loopt er een uitvraag voor de plaatsing. De planning is nu dat de panelen in 2027 worden gelegd.

en het programma voor 2026. Activiteiten van Daarom Duurzaam Diemen bestonden onder meer uit:

- Organisatie van een kledingruil op 8 februari 2025 in de Schakel en 30 augustus 2025 in de Verbinding;
 - Deelname aan het Spring in de Lentefestival van theater de Omval op 13 april 2025 met een kledingruil, stekjesmarkt en de geveltuin beplanten;
 - Organisatie van het Eet OK festival op 4 oktober in de Omval met veel workshops, een theatervoorstelling en de uitreiking van de tweejaarlijkse 'Duurzaamheidsprijs' aan La Vie de Pastorie;
 - Organisatie van de boekenruil op 22 november 2025 in de OBA, deze eerste editie was een groot succes;
 - Organisatie van het partner- en netwerkevenement 'Duurzaam Doordenken' op 8 april 2025 in House of Bird;
 - Organisatie van een speelgoedruil op 13 september 2025 in de Verbinding;
- In 2025 is gestart met de proef om de coördinatie van energiecoaches uit te laten voeren door Daarom Duurzaam Diemen (DDD). Aangezien de proef goed is verlopen zal begin 2026 aan het college worden voorgelegd om de begeleiding van de energiecoaches vanaf 2026 definitief over te dragen aan DDD. De coaches versterken DDD bij hun activiteiten. Ook zijn er mogelijkheden om energiecoaches breder in te zetten op duurzaamheid (bijvoorbeeld als tuincoach). Zie onder thema 2.A Klimaat & Energie onder energiearmoede voor informatie over de inzet van en resultaten met de vrijwillige energiecoaches in 2025.
 - IVN en Natuurlijk Diemen organiseerden een 'Forest Bathing' dag op 18 mei 2025 in het Diemberbos.
 - De Rotary Diemen heeft van 12 november tot en met 22 november 2025 een pop-up doorgeefwinkel in winkelcentrum Diemerplein georganiseerd.
 - Naar aanleiding van de in 2025 gestarte evaluatie van de Duurzaamheidsagenda is aan de kinderraad gevraagd welke onderwerpen de kinderraad voor het vervolg belangrijk vindt. Vervolgens heeft de kinderraad besloten om 3 projecten (fietsenbieb¹⁴, afvalkunstwedstrijd, meer groen rondom speeltuinen) verder te onderzoeken.
 - In april 2025 heeft het college het beleidskader voor Diempacten (duurzaamheidspacten met de Diemense samenleving) vastgesteld.
 - In 2025 is er een Diempact gesloten met Diemer Festijn versie 2025 voor 9 verduurzamingsmaatregelen (waaronder: afvalscheiding, consumptiemunten van gerecycled plastic, plantaardige snacks, statiegeldbekkers, LED-verlichting, monitoring energieverbruik voor toekomstige inzet batterij in plaats van aggregaat). Inmiddels lopen er ook besprekingen voor een Diempact voor Diemer Festijn versie 2026.
 - In 2025 werkte de gemeente Diemen mee aan het GAIM-project¹⁵ en hun nieuwe Energy Beehive-game, gericht op het stimuleren van slim energiegedrag door inwoners. Samen met projectpartners werd gewerkt aan de voorbereiding van een grootschalige pilot, inclusief werving, communicatie en technische afstemming. Diemen leverde een actieve bijdrage aan de testfase van de game en hielp bij het verzamelen van inzichten over motivatie en gebruikservaring van bewoners. Daarnaast ondersteunde de gemeente de ontwikkeling van communicatiemiddelen, zoals webteksten en de toolbox voor partners.
 - In 2025 is de structurele jaarlijkse subsidie aan Daarom Duurzaam Diemen verstrekt en een incidentele subsidie voor de proef met de overdracht van de coördinatie van de energiecoaches.

¹⁴ Via een fietsbieb kunnen kinderen hun fiets waar ze aan ontgroeid zijn doorgeven aan een nieuwe eigenaar.

¹⁵ In 2020 heeft de gemeente Diemen meegedaan met de Powersavergame. Dit was een proef vanuit de Universiteit Utrecht om maatschappelijke doelen (energiebesparing) te bereiken vanuit een spel. Vanwege de positieve resultaten heeft de gemeenteraad via een motie gevraagd om de powersavergame zo mogelijk jaarlijks te organiseren. De gemeente is daarbij afhankelijk van doorontwikkeling en het aanbod van de projectorganisatie. De projectorganisatie is van de Universiteit Utrecht in 2024 uitgebreid en verder gegaan onder de naam Gaming Artificial Intelligence and Modelling (GAIM).

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Verstrekte subsidies	1	2	5	3	2

Risico's en weerstandsvermogen

Omschrijving

Sinds 1 januari 2004 verplicht het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten tot het maken van een paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting en de jaarrekening. Deze paragraaf moet ten minste bevatten:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de risico's.

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij vanaf 1 januari 2016 ook de volgende zes kengetallen verplicht opnemen in paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte;
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Beleid over weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat het bestaande beleid moet worden gewijzigd. Het geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.

Bij het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt in structureel en incidenteel weerstandsvermogen.

Inschatting risico's

Voor een goede bedrijfsvoering moeten we weten welke risico's (en kansen) wij hebben en hoe wij deze risico's kunnen beheersen. Ter bepaling van het benodigde weerstandsvermogen hebben we inzicht in het risicoprofiel nodig.

Middels een inventarisatie zijn de risico's verzameld. Belangrijk daarbij is te onderzoeken welke beheersmaatregelen zijn genomen of alsnog genomen moeten worden.

Ook bij de inventarisatie van de risico's maken we onderscheid in structurele en incidentele risico's. Daarbij wordt aangegeven wat het (maximaal) verwachte risicobedrag is en maakt de vakafdeling een inschatting over de kans van voordoen. We houden daarbij onderstaande inschattingspercentages aan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. Laag	0% - 20%	10%
2. Matig	20% - 40%	30%
3. Gemiddeld	40% - 60%	50%
4. Hoog	60% - 80%	70%
5. Zeer Hoog	80% - 100%	90%